

Nº 37.

Sestde enā, 15. (27.) September

Malsa par gaddu: Mahjas weesīs 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

1873.

Rahditajs.

Gefschsemmes ūmas. No Nihgas: Keisera reisofchana, — pahr fuhsibū. No Dubbuleem: nelaungs darbs. No Chweles dr. pahr teateri, weesibas walkaru un sella fahsaln. No Dingaburgas: metme per vaggoneem. No Peiterburgas: pahr Turzijai filiu walo. No Samaras g. pahr baddu.

Ahrsemmes ūmas. Krohna-mantineela weesofchanahe. No Wihnes: Italijs lehnina weesofchanahe. No Londones: karsch ar Alshante-scheem, — pahr Fehnefchein. No Parishes: Ribbeles deht garrig-nekeem, — pahr Bozzeeschu aisefchana. No Persijas: Schahs pahr nahjis. No Amerikas: pahr sawadu wehgu andeli.

Jauvalahs ūmas.

Nurra. Tahmneeka gudriba. Schaurazzis un Plattozzis. Ap-sweizinafchana. Smeelju stahstansch. Misseschana. Abibes. Lab-bibas un zittu prezzi turgus.

Peelikumā. Komets. Graudi un seedi.

Gefschsemmes ūmas.

No Nihgas. 11ta Septbr. telegraafs no Liwadijas ūnoja, ta augstais Rungs un Keisers tai deenā no rihta agri ar dampfuggi aisefojjs us Sewastopoli un oħtrā deenā nahfschoht atkal atpal-kat us Liwadiju.

No Nihgas aptuhwuma. Schi zitti sagti tit drohschi palikkuschi, fa jau fabloht deenas laikā goħwi no gannibahm sagt. Winnu neddetā Bee-rineeschōs pee-eet pee ganna-puiscħeta fahds teħwifsch ar schihdu, un puiscħeli draudedami nokaut, peseen to pee kohfa un tad panemm goħwi un aiseet. Zitti zilweli goħws weddejus fatikkuschi un par sagħiem toħs usflattidami, teem goħwi nonehmuschi un weenu sagħi — kas effoħt fahds atlalits saldots, fanehmuschi, bet schihds eespruzzis mesħa. Jau ta tressha goħws, kas tai apgabbala us taħbi wiċċi tikkusse sagħta.

No Dubbeltu un no Majohru juhrmallas.

Schahs waſſaras beigas aplam nedfirdehts bes-fauna warras darbs tē notizzis. Kabda melvera meita no ſenimħim, jaancie warri buxt no 18 gaddeem, bij atbraukuse faww Dubbeltos d'sħwodamu appreż-zeto mahsu apmekleħt. Kabdā deenā ta no fahdas beedrenes jeb wezzala feewetees pawaddrta, għajja juhrä peldetees un fawas dreħbes atstajha uhdna malla. Kamehr schahs uhdni, peestajhusches pēwi winnu dreħbehm fahdi 3 teħwini, kas issflattijusches no fungu fahrtas buxt un negħjujschi nemaj nolhix. Seewetees uhdni buhdamas, no fauna nedriħiſte-jusħas aħra nahxt un fleegħusħas, lai fungi eet proħjam, bet tee neksejhuschi ne no weetas, li ħds fa-meir wezzala feewete fahlu toħs lammaht, — tad-tee aisswillusches proħjam. Wezzakai feewetei ta ilga peldeschana uko ne bij fahdejuse, bet tai jau-nai swesħħineezi ta tilf taħbi fahdeja, fa ta us weetas palissa flimma un oħtrā deenā jau nomira. Peezi rubli effoħt apföhliti tam, kas toħs beslaukus war-pearahdiżt.

No Chweles drauds. 8. Juli s. g. bij peeminnetas dr. drauds - floħla weesibas walkars li ħos ar dseendašchanu un teatera-israhdiſħchanahm iſ-riħloħts. Dseedaħts tiffa no ds. roħtas I un II dakkas un teateri israhdija. „Miedjenis teefas pree-fħa“ un „Lakstigallu un braħta meita.“ Jaunee, tħapar arr tee, lam patikkahs, ar danzi palustejahs, un weżżeen ar verrigahm runnajm laiku pawaddija. Var weesibas walkaru runnajoh jaſalka, fa teesħam jaħus bij tas laizins, lo tur preezigi kohpa pa-waddijahm un kas dajsu fidi preezinaja, bet tas-

ween bij ehrmoti, ka Latweeschu weesibas wakkara ween „wahzifki“ runnaja ta, ka wahzu wallodu ween dsirdeja, un warribuht tahds ween latwifki runnaja, kas wahzifki nepratta. Urri kad teateri israhdijs, dsirdeju daschu Latweeki wahzifki fawu patifchana issalkam. Nesinn, woi tautas dehli gribbeja ar to gudroki israhdijs, kad „wahzifki“ runnaja, jeb arr tautas seltainites kaunejahs to wallodinu runnah, ar ko mahminas tahs wehl schuhpuli gusledamas usrunnaja, to nemahku teift. Berrams, kad tee, kas puhlejufchees, ka tahds jaufs un preefa pilns wakkars jau trefschu reisi tiffa isrihlohts, arri par to gahdahs, ka Latweeschu weesibas wakkara arri Latwju walloda teek zeenita ar to, kad weesi nelaunahs tahs runnah un ne ta ka schoreisti bija, kur dseedahts tiffa pa latwifki un runnahs pa wahzifki un tomehr katrik finnaja, ka „Latweeschu weesibas wakkars“ teek turrehts. „Augsta laime ta wakkara isrihloajeem!“

R. M.

Wehl no Chweles draudses. Par gohdu peeminnetai draudsei un draudses mahzitajam ja-satta, ka masjums buhs tahdu draudschi, kur fatram pahram, kas 50 gaddus laulibā nedfihwojuschti, atkal kahsas noturr gan nu scha gan nu ta, ka katreis eespehjams un peenahkams. Gohds un pateiziba zeen. mahzitajam Bosse lungam, kas pratta tahdu jaiku stahdinu sawa draudse estahdiht un kas nu jau knaschi aug. Taad cikl 12. August f. g-selta kahsas tikkuschas turretas, Kenspen pagastia Wezz-Dihwel faimneela tehwan Indrik Grussem un winna laulatai draudsenet Eddai. Peeminneta pagasta waldischana arr dewuse 50 r. f. us schahm gohdibahm. Leelstungs dewis sirgus un karriti, ar ko wezzu „gohda pahri“ us basniza aiswest un atwest. Basniza tuhliht pehz spreddika tizzis laulahs un mahzitajs tahdu, us schahdas gohda deenas ihsti derrigu runnu turreja, kas daudseem affaras isfpeeda, apleezinadams, ka teefcham schi deenina dahrga wezzam tehwan un mahtei, kas pehz 50 gaddeem atkal abbi stahw pee altara atjaunodami to, ko jau tolail apnehmuschees. Ne tif ween wezza „pahra“ firdis bij pilditas ar jaufmahm un aistezjejuschem brihtineem pateikdami tam lungam par winna schehlastibu, bet arri dascham firds preeka lehza par lunga mihlestibu, ko tas bij parahdijis scheem wezzem lautineem un ko daudsums wis newarr zerehti sagaidiht. Abbi wezzischti gohds Deewam wehl deesgan spigiti un jaurti.

R. M.

No Dinaburgas finno ta: 8ta Septbr. pulkti. 10, 30 min. wakkara trihs ar petroleumu peelahdeti waggoni dabbuja tahdu gruhdeenu, ka tee fabka pa sledchein dohtees us Rihgas pufsi. Te patlabban no Rihgas pusses eebrauza prezzi rinda № 11, kas nu arri sadurrahs kohpa ta, ka tee petrol euma waggoni fabka degt. Pee tam tiffa stipri ewainoti lokomotives waddons Schillinsch un winna palibgs

Dhsolinsch. — Dhsoliniu nobewa Dinaburgas larraspittali us chrisfchani.

No Pehterburgas. Pehterburgas avise stahsta, ka kristiteem laudihm Bosnija sem Turku waldischanas ne buht ne-eijoht labbali, ka jau agraf. Turku waldischana redsedama, ka Eiropas waldischanas weena ohrai nenowehloht Turzijai tadehli bahrgakt useet, pawissam us to nedohmajoh, kristitu lauschu dshwi pahlabboht. Kreewijas waldischana, ka ta tuwaka, gan Turzijai drits pamahzitu, ka jadishwo ar kristiteem, bet zittas Eiropas waldischanas labbal leekoh tukhstoscheem kristiteem zaur Turku warrmahzibū bohja eet, ne ka to nowehloht. Turku waldischana gan effoh no 1870. gadda bards labbalas eeriktes sagahdajuse, bet tahs nenahloht kristiteem par labbu; masakahs teefas wissas palikuschas pa wezzam un tur tee Turku teesnessesi negribboht neko kristiteem par labbu spreest, dohmadami, ka tas wianu tizzibai buhtoh par taunu. Taad wiss eet wezzas pehdas un Deews finn, kad ihsta gaisma tannis mallas dabbuhs wirfrohku.

No Samaraas gubernijas raska, ka tur zaur ne-augligeem gaddeem effoh leels bards usnahzis. Samaras gubernija arween tiffa preeflaitita pee tahm boggatajah mases-semmehm Kreewija, bet nu jau ohtrais gads, kad tur slaidris bards. Daschöös ap-rinkos schogadd' itt ne neeka ne-effoh pa-audjis, — wissas magashnas jau istukshotas un jau pehrna gadda waldischana truhkumu zeefdameem 800,000 rublus leenejuse. Ko taad nu schogadd' darriht, kad atkal tahds pats truhkums? Daschi zeemi palikuschti gluschi tusschi, jo laudis aigahjuschti us zittahm mallahm few darbu mesleht. Muischneeki un rentneeki par smeebla naudu atpehrloht no semnekeem wianu semmi. Waldischana un dsezzettu beedribas, zit ween eespehjams, rouga scheem nabbageem lautineem darbu sagahdaht, — bet woi ar to wiss truhkumu slahpehs, tas gan gruhti tizzeht.

Mhrsemimes finnas.

No Wahzijas. Preesch kahda laika Wahzijas trohna-mantineeks bija cisbrauzis weesotees Dahau un Sneedru semme, lat ar turrenes waldischam warretu draudsibi jo zeetali apstiprinah. Beidsama laikä winsch zelloschanu usnahma pa Wahzu semmi un te nu slaidri redseja, kahda gohda trohna-mantineeks pee saweem nahoscheem pawalstnekeem stahw un ar kahdu mihlestibu tee wianu wissur fanehma un apsweizingaja. Ihpaschi ja-eewehra, ar kahdu drauga prahru Baireeschu lehninsch wianu apsweizingaja. Kattoku gorrignecki gan bija ispaduschi, ka Bairreichi jeb Bairijas pawalstneeki, kattoli buhdami, labbu prabtu prett Pruhfiju, ka Wahzijas waldisnezi, neturroht un ka tas laiks wairs ne-effoh tablu, kur masahs Wahzu walstis no Pruhfijas afschirkdamahs Wahziju isklihdinahs; bet zaur trohna mantineeka weesoschanohs pee Bairijas lehnina slaidri parahdihts, ka tahdahm wallodahm naw jatizz.

Schahdas wassodas tikkai zehluschahs no kattoku garrigeekeem, kas pahdrohshchi tikkuschi, redsedami, lahdus eespehshchani garrigeeki Franzija panahuschi. No trohna-mantineeka preezicas apsweizinaschanas un usnaemshanass finnams garrigeeki attahdu turresjuschees, lam Wahzijs weenprahthiba naw par prahtam. Trohna-mantineela zellofchanas noluhku ewehrodami, nosaukuschi wianu par meera wehstnessi, kas arri pilna taisniba.

Deo Wihnes. Lihds schim Austria arveenu bijuse kattoku garrigeeku stipra atspaidu un pahwests gan dauds reis Italiju ar fareem lahsteem apkrahvis, bet us Austria winsch arveenu pahwees. Taggad gan buhs zittadi, jo Austria arveenu brihwprahrigaka prett garrigeekeem sahkuje isturretees. Jaw preelsch lahdus laika par to awises finnoja, fa Innsbrukka tikkohit atzelta Jesuitu flohla; taggad schi siana israhdijshehs par taisnu un wissos brihwprahrigas awises par tam preezajahs. Tas nu garrigeekeem stiprs gruhdeens, kad Jesuitus sah spaidiht, jo tee wianu labbas padohms.

— Par Italijas lehnina Wiktora Emanuela atbraufchanu Wihne arri Austreeschu awises jo slaidri sawas dohmas isteklusches un erauga scho atbraufchanu par swarrigu notikumu politikas leetaks. Ka taggad rahdahs, tad laikam Franzija dohma Italijai usbrukt, lai warretu pahwestam laizigu waldbu atkal eegahdah. Bet kad Wiktors Emanuels us Wihni un Berlini nobrauzis, draudshbu starp Italiju un Wahzu un Austreeschu waldbahm buhs stiprinajis, tad gan Franzija til lehti ar Italiju karri nesahks un meers buhtu pasargahs. Tapat Anglu awises „Teims“ Wiktora Emanuela zellofchanu atsinnuse par swarrigu notikumu, ewehrodama pagahjuschos laikus, kur Italtja ar Franziju weenojuhehs prett Austria karroja; bet taggad pawissam zittadi: Franzija teek rihdita prett Italiju un Italija melle draudshbu pee Austria. Baur lo tahda pahwehrschanas zehluschahs? Italija gribb sawas waldis lablahschanohs un garrigeeki rihkojahs Franzija.

Deo Londones. Jaw labbu laiku Angleem ir dumpis Afrikā; winni karri wedd ar lahdus Afrikas walsti, kurru nosauz par Afchanteem. Gesahkumā gan dohma, ka Angli Afchantis drīhs pahrspehshchoht, bet taggad tahdas finnas atmahusches, ka Angleem gruhti slahjotes, jo neween Afchanti winneem prettineeki, bet wehl dauds zittas tureenes walstis, kas fennak ar Anglija draudsibā bija, taggad waj nu no Angleem atkahpuschahs, jeb waj arr prett winneem lajhās fazehlusches. Anglija atsinnuse, ka nu stipri jafanemmahs, lai warretu sawus prettineetus Afrikā pahwarreht, taggad tā salokoht ar diwlahrtigeem spehkeem sahkuje strahdah. To slaidri redsam, kad tahdas weetas ewehrojam, kur Angli karra erohtschus un zittas preelsch karra wajadsgas leetas sagattawo. Kur fennak strahdaja 8 stundas par deenu, tur taggad 12 stundas; kur

fennak 14 reisas par deenu maiši zeppa preelsch saldateem, tur taggad 21 reisu u. t. j. pr. Tomehr Angleem gruhti, lahti gruhti nahlsees meerigi islihdsinates, no wirsrohkas dabbuschanas it nemaz nerunnajoht, jo beidsamā laikā divi Afrikas waldeeksi, Kaledomas un Tokaradijas lehnini, Angli draudshbu nepeenehmuschi. Angli lahdus karra kuggi suhtija pee Kaledomas lehnina, gribbedami ar to draudshbu slehgt, bet schis to draudshbu nepeenehma, lai gan zittadi eenaidigu prahtu nerahdija; tomehr kad Angli lahdus gabbalu bija aibraukuschi, wianas laudis Angleem usbrukta un pee tam wehl tas atgadidums notikahs: lahdus Anglis bija eewainohs un Afrikaneeschi ar warru wirsū lausahs, gribbedami to nolaut. Tē wianam eeschaujahs prahs, tā warretu glahbtees. Winsch naudas gabbalus un zittas masas leetas nemmu mettahs starp eenaidneeem. Tee leetas eeraudsijuschi yehz tam sah kert un fanā starpu strihdeees un pa to starpu Anglim bija wakas prohjam schmaukt.

Deo Londones siano, fa 26ta August (7 Septbr.) Ibru semmes Dublin pilssēhtā bijuse warren leela lauschu sapulzeschanahs — woi lahdus 100,000 zilwelki lohpā, kas no waldbuchanas pahbrejuschi, lai tohs wehl apzeetinatus Fehneeschus laishchoht wakā. Wissadi ammatneeki ar fareem farrogeem un ar mušhki nahkuschi preelschā un us farrogeem bijuschi sīmehts tas wahrs: „Pedohschana.“ Us sapulzes platscha turrets runnas, kur peeminnehts, fa ministeris Gladstone preelsch trim gaddeem effoht fazzijis, fa winsch zeetumneetus laidishchoht wakā gan, kad laudis meerigi noturrechotees. Nu jau trihs gaddus no weetas effoht bijis pilnigs meers, kapehz kad ministeris kawejotees atlaist tohs wehl apzeetinatus 40 Fehneeschus, ar to ween aibisbinadamees, fa schē Fehneeschis arri saldati bijuschi? Dauds zitti, kas paschi eesahzeji bijuschi, jau senn effoht wakā. Til ilgi, lamehr tee pahrejee wehl zeeti, semme stahwoht hem spaideem. Pehzak sapulze atkal meerigi isschlikrabs bes lahdus dumpja.

Deo Varibses. Kahda Franzuschu awise jo plaschi issstabsta to slahdi, kas Franzijai zellotees, kad garrigeeki politikas leetaks jauzahs; tā par prohwi zaun garrigeeku eemaifischanohs Franzijas eespehshana pee Japanas un Kihnas waldbahm teekohi masinata. Tahs jo leelakahs Eiropas walstis turra Japanē un Kihna wehstneetus, kas tur buhdami par sawas waldbas labbumu ihpaschi tirgoschanas leeta ruhpejahs. To arri fennak darrija Franzijas wehstneels; bet taggad, kur garrigeeki Franzija til dauds eespehji, Franzuschu wehstneeleem tik lab Japanē fa arri Kihna par tam jagahda, fa tur kattofu tizziba tilku isplattita un zaun tam winneem dascha leeta jaisdarra, kas turrenes waldbahm nepatihs un tapehz tahs sawu labbu prahsu no Franzijas greech. Arri zittas walstis missionarus us Kihnu un Ja-

pani suhtijusches, lai kristita tiziba starp paganeem tiku isplattita, bet ar seo darbu winnu wehstneekem nekahda daska, tas missionareem pascheem ja isdarra.

No Franzijas. Jaw wairak reisu par svehtam stāgaschanahm sīanojam, kas Franzija isdarritas; bet taggad, kā dīrīd, tīskoht isrihota weena leela stāgaschanā. Parījēs bīkaps nodohmajis isrihkoht weenu svehtu zēlōschānu us Jerusalemi. Pee schībs zēlōschanas pīcbeedrofes neween gārigneki, bet arri zitti. Dohma, kā kahdi pūstrescha mehnescu laika aisees ar seo zēlōschānu.

— Tee jo prāhtige Franzīschī taggad galwas lausa, wai buhtu jastrahda pīcīschī īhnīna valdības eegruntēschanas, jeb wai par tam gāhdāt, kā Mak Mahons teek atkal us pīcīschū eezelts par republikas pīcīschneku.

No Franzijas. Tas senn un ar ilgoschanohs no Franzīscheem gaibitais brihdis, kur arri tas bei-dsamais Wahzu saldats pāhr Franzijas rohbeschāhm buhs aīgahjīs, taggad irr atnahjīs. Wahzu kārrapulki is Frantschu semmes aīgahjīschī un Franzija taggad irr brihwa; bet waj winna pateki irr brihwa? No Wahzu kārra-pulkeem winna irr swabbada; bet to weetā taggad stāhjūschēs Jēfuiti, kas winnu zittadā sīnā spaida, kā tas is fennakāhm sīnāchām lāfītojēem sīnnams. Neween Franzīscheem, bet arri Wahzeescheem sīrds patīkka weegla, kad warreja aīseet, jo winnu dīshwe svechā semmē, kas winnus ee-nīhd, teescham nebija patīkama, lai winni gan pūslihds tur par fungem bija. Tā par prohvi, kā mehr Wahzu kārra-pulks kahdā pīlsfehtā stāhvēja, tamehr pīlsfehtas valdība nelo iħsti bes Wahzu generata sīnnas nedriħfsteja isdarriħt. Birk nepatiħfami tas Franzīscheem bija, weegli saprohtams un kāschu kāuns prāhts prett Wahzu kārra-wihrem tīska pawairoħts, tapeħż arri eelsch weesīgas sadīħwes neweens Franzīsis ar teem labprāht nesatikkahs. Kurrā weesnīja Wahzeeschi gabja, tur jaw Franzīschī ne kahju nespēhra; turklaħt arri Wahzu saldati bija zeeti jaſaturra, lai tee kant kā ar kaudim nesadurtoħs, jo tas masakais ērmeflis buhtu spehjīs to leelako dumpi fazelt. Schis gruhtais sadīħwes laiks nu ir beidsees un bes kahda troħkchna. Franzīscheem eeniħbetee weesi aīgahja un arri Franzīschī pee tam kohli meerigi isturrejahs, dauds mee-riġaki nēħħa to liħds schim doħmaja. Buhtu labbi, kad Franzija arri turpmak meerigi isturretoħs un nedohmata us atreibschānāħs kārra, bet jo ruhpigi par sawas pasħas walts labklahschānāħs għad-dan. Par Wahzeeschi saldatu aīseeschānu rumajoh, arri schī ġapeeminn kahds johzigs atgaddiżums. Kad Wahzu kārra waddoni, generalis Manteiffels, ar sawu kārra spehlu aīgahjīs, tad kahds Franzīsis tam uſfauzis: „staiga wessels, Manteiffels, bet ne-nahz nēħħad atpakkat.“ Manteiffels par tam għarbi paṁmehjees.

No Persijas. 11ta (23) Septbr. Schahls pāhrnabzis sawā galwas pīlsfehtā Teheranā. Sa-weem ministereem wiñšči teiġi, ka wiñšči pa Ġiropu reisojis tadeħħi, ka gribbejji redseħt, kā turrenes waltes teek walddas un peħz taħs pīcīschīmes wiñšči effoħt nodohmajis arri sawu wal-dischānu eetaiħi.

No Amerikas. No Nejorkas sīnno par kahdu jaunu weħrgu buħschānu; bet tee weħrgi naaw wiñħreeschi, kas teek pāhrdohti pīcīschī strahdaschānas, bet nosħehlojami feewieschi, proħti kīhneet. Tas noteekoties tā. Gejjesch San-Franzisko pīlsfehtā kahdi kīhneeschi effoħt sabeedrojusches, kas pīcīschī ihpa-schāhm mahjām, kurrū wahrdus schi negribbam pī-minneħt, feewiesħus apgaħdajoh un seo greħka andeli tik kluffam isdarroħt, ka toħs liħds schim mas-kō pamannija. Baur seo andeli winni leelu naudu nepelnoħt. Beidsamā laikā winni pāhrdroħschi tif-fuschi, saħka sawu greħka darbu ne-apfleħpti strahda. Ta īx-28ta Juli weens dcmfluggis atwetta 32 kīhneet, kas oħra deenā tīska uħtrupp pāhr-dohlas, zaур zaurim reħfinoħt tīska par latru fee-weeti mafhaħts liħds 300 dollaru. Kahds soħħs scheem greħzinekkem buhs gaidams, par to weħl naaw skaidrafas sīnnas.

Jommafahs sīnnas.

No Nihgas. Pāhr kohlera-seħrgu Nihgħa no dästeru teesas visses raffta ta: 4ta Septbr. palissa slimmeelu 31, liħds 11ta Septbr. no jauna eż-żerga 14, no sħeem is-swejfajahs 11, nomirra 14, un tā tad 26 weħl palika aħ-reħs-schāna.

No Berlīnes. 13ta (25.) Septbr. Awises to menn daudina, ka meers effoħt apgalwoħts ar to, ka Italijs kēhnīsch Wahžiżu apmetknejis. Minnors Emanuels riħta reisħohs attal proħjam.

No Berlīnes 14ta (26.) Septbr. Daudiņnajja ka keisers Wilhelms għibboħt us Nohmu reisoħt, Italijs kēhnīnu apweeoħt, bet tas ne-effoħt wiċċa; prinċip Kahr-lis gan us turren brauħschoħt. — Finsid Bismarcks ar Italijs ministeri Mingletti sawā starpā konferenzi noti-rejuschi tē Berlīne.

No Potsdamas, 13. (25.) Septbr. Wahžiżus keisers un Italijs kēhnīsch ar dauds augsteem pāwaddo-neem un goħda-neffejem puli. 11 tē eebrauza. Laiks biex kohli jaufs, un leela kārra-wihru riħloßchānāħs tīska no-turreta weesem par goħdu.

N u n n o
us kursemmes briħwestibas sveeħleem 1873, għadha 30. Augustu Sel-gawā runnata no War-aid oħha Gander.

(Skatt. № 36. Beigums.)
Mehs Latweeħchi wairiż zitta nela neğribbam, kā attiħ-sliexes no Deewa un dabbas likkas roħbesħās, un ween-liħdsi ar zittem teesħbas tift. Tadeħħi arri muħsu tautibas zenħschānāħs farixt ar zilwejżeġahm zihniżschānāħm, tadeħħi tieżu weħl weenreis: latweetiba irr zilmejiba.

Bet għieejha tħalli kieni għad-dan. Dsimi-buħschānas atzelx-sħana atgħad-dinajja, kā semneek naaw darba spekki ween, bet arri zil-veli. Taggad saħka pīcīschī wiñneem għad-dan, kā pīcīschī zilwejżeem. No briħwestibas läi-keen fahla żeltees floħlas, kas garra gaixmu isplattija starp mifex-bi briħwi tħallix-xem, Latweeħcheem, lai toħs

fagattawotu us garrigu brihwesibū. Ohtfahrt d'simtsbuhfchanas atzelschana bija tif tas eefahkums no semneeku buhfchanas pahrlabboschana, bes wiinas nebija dohmajama nekahda pohrlabboschana. Pehz d'simtsbuhfchanas atzelschana nahza likumi, pehz likumeem semneekem un Latweescheem par labbu. Un wehl naw tas semneeku buhfchanas pahrlabboschana darbs pabeigts.

Beenijami fungi, mihfee tauteeschi! Sa Juhs gribbeet labbi pañht schihs deenas gohdu un swarri, tad luhgtu drufzin arghdinah to starpibū starp taggadejeem un teem tumfcheem kalposchana laikeem. Starp mums gan newens ne-atraddifers, kas tohs buhs peedshwojis. Bet par teem naloiseem gan iksatres no Jums buhs d'sideis no juhsu tehweem un tehvu tehweem, wezzahn mahmulinahn. Schaf preezigc deenā negribbu ruhitas schehlabas jufchanas fazelt Juhsu kruhtis, wezzus laikus atgahdinajoh.

Beenijami fungi un mihfee tauteeschi! Kā redsu, ne-ween Latweeschu semneeku swinn schodeen brihwesibas fwehtkus, bet arri mahziti wihi, tirgotai, ammatneeki u. t. j. pr. is Latweescheem. Schobs fwehtkus swinn lohpā Latweeschu pilseftneeki un lauzineeki. Kas us schurp fauju tohs Latweeschus, kas naw no semneeku kahrtas? — Woi tif zilwezibas mihlestiba ween schohs tē fapulzinaja? Nē nebuht nē! Tohs wispirms schurp aizinaja un wedda tautas mihlestiba un tautidas fajufchana. Tautiba irr tas wahrs, kas ar jo stiaprakahm fahem tē fahista gan mahzitus wihrus ar semneeleem, gan tirgotajus ar ammatneeleem, gan pilseftneetus ar lauzineeleem. Schee fwehtki irr Latwju tautas fwehtki, taf deenai par yemissau, sur Latweeschu tauta tilka atjaunota. Tif pehz d'simtsbuhfchanas atzelschana warreja zeitees Latwju tauta par ihstu tautu. Gan taisniba, fa gandrihs lihds us muhsu laikeem wissi ree, kas issiabjahs is semneeku kahrtas, arri akritta no tautas. Par to mums nebuhs fo brihneteres, jo tas wissur tur notizzis, sur tauta nejaudaja doht faweeem dehleem zeeta atspaida un drohfscha patwehruma. Bet ta irr labba muhsu laiku un Latwju garra sihme, fa tauta akritschana arween rektaki noteek, ihpachī pee mahziteem, unlasee, kas jaw bija pa-wissam aikrittuschi, atpakkal dohdahs mahtes un tehwa tautas Nehpī. Ta irr labba tautibas sihme, fa mehs wairs nekaunamees buht Latweeschu, bet drohfschi un preezigi atfahstamees par tahdeem. Schihs muhsu laika sihmes pilda muhsu kruhtis ar preezigu zerribus us nahfameem laikeem. Ta lai sche Latwju tautas fwehtki muhs nu stiaprina Latweetibā, lai sche faderribas faites jo zeefchaki teek fahstitas lai sche no jauna parahdam, fa effam Latwju tautas dehli.

Bet ja gribbam, lai muhsu tauta seft un gohdā teet, tad mums bes rimbchanas un bes peektchanas jastrahda un jazihnahs. Tif zaur uszichtigu darbu warram yelniht tautas gohdu, warram eemantohz zeenishchanu no zittu tautu dehlu pusses. Jav mums mihtais un dahrgais, taggad sem fahlahm wessnahm muhschigu dusu duffedams Allunan Turris d'seedaja:

"Ne wis flinkojoh un yuhstoht
Tautu labba gohda zell.
Ne, pee yahha gaismas kuhstoht,
Tauta sed un tauta seft."

To wehra lissim un dohfsimees pee darba ar Kursemneeka firdi. Jav saltams wahrs teiz. „Firds Kursemneeka gohds.“ Parahdisim darbos schō firdi un darbos no yelniht fahm gohdu. Nepalisim atpakkal preefsch Widsemnes Latweescheem, bet ar teem lihds zihnsimees wissai Latwju tautai par gohdu un flamu, lai tai buhtu gruhtri isschireams, kas no minnas tautas dehleem labbals un uszichtigals, wai Widsemneeks, woi Kursemneeks. Se-wischki mums Kursemneekem zeefchi ween us to jazihnahs,

lai nepaleekam Widsemneekem pakkat. Us nesen bisufscheem wispahrigem d'seedaschana fwehtkeem mehs Kursemneeki tiffahm pahrfpehti no Widsemneekem. Kahds funga man teiza, fa schō Widsemneeku uswarri Kursemneeki par kaunu nems, un fa fwehtki, surru mehrkis bija, Kursemneeki ar Widsemneeki tuwinah, tif schihs semnes fahdis wairakt schiks. Schihs funga muhs labbi nepastina. Ta Widsemneeku uswarra us d'seedaschana fwehtkeem muhs tif muddinahs us peepelusdamu darbu, lai us nabkameem wispahrigem Latweeschu fwehtkeem mums nebuhtu jakaunahs preefsch Widsemnes Latweescheem.

Bet darbs un zihnschanas ween as paschas wehl tautu newedd us preefschu. Tif tad darbam un zihnschanas weikmes un augki, tad taf naht vahlgā weenprahrtiba. Weenprahrtiba warreni dauds fo isdarra un dauds fo eespehj. Jav Nohmneeku saltams wahrs teiz: „concordia res parvar crescunt, discordia maxima dilabuntur“ tas irr: „zaur weenprahrtiba masas leetas aug, zaur neweenprahrtiba tahs leelakahs isslibst.“ Ka schim teizeenam taisniba, to wehsture daudsahrt pereahdtiust. Schihs teizeenu taha masa tauta, prohrt Ollandeefschu tauta, peenchma par fawu devish, un tifka zaur schihs teizeenu par fawenu un warrenu tautu. Peenemim mehs Latweeschu schihs teizeenu arri par fawu tautas faroga usrakstu! Mums weenprahrtibas un faderribas lohti waijaga.

Woi Juhs finneet, Latweeschu, zaur fo muhsu sen-tehwi kritta gruhtri behdigā džihwē? Lahdu gruhtri lissiwinati nopolnijsa tif zaur fawu neweenprahrtiba un nefaderribu ween. Lai muhsu tautas bahrgais lissens irr draudedams zetta-rahditajs us muhsu tautibas zenschanas zetta. Buhsim weenprahrtigi, faderrigi un draudsigil

Pee darba weikmes mums wehl waijaga tizzibas un zerribas, tizzibas prett Deewu, prett muhsu waldineeku un prett teem zilteem zilweeem un zerribas, fa labbam darbam un freetnam tikkumam buhs arri labbi un freetni augki.

Ta lai nu muhsu tautas farogu puschi fheee wahrdi: darbs, tizziba, zerriba, pateiziba, zilweziba, tautiba weenprahrtiba, faderribas un draudsigil. Darba duhsm nepeelusdami uszichtigi leelai tehvischfai un muhsu d'simtenei par gohdu un flamu. Tizziba rahdism prett Deewu un zilweeem. Berriba muhsu spekhus atspirdsinahs, ja gribbetum zihnschanas peekust. Patelzigi buhsm muhsu augstam waldineekam, un wisseem teem, kas mums par labbu gahda. Zilweziba gohdu zeenim pee zittem un pee fahm pascheem, wehra lissami, fa effam wispirms zilweeet. Sawas tautibas nekaunemee, jo to irr Deewu un dabba mums dewischi. Kas mehs ween as tautas dehli effam, buhsm weenprahrtigi un faderrigi, tahdeem waijaga buht brahseem un ween as mahtes dehleem. Draudsibas prahrti rahdism wisseem muhsu tehvischfai emihtneeleem, weenalgas kurra tautiba un tizziba isskatram. Sveegsim ar Kursemneeku draudsibas firdi meera un draudsibas rohku isskatram freetnam gohda wiham, woi tas buhtu Kreews woi Wahheetis, Latweetis woi Tigaunis, Kristihs woi Schihs, dohsm tam draudsibas rohku fa, „draugs tam draugam.“

Tahmneeku gudriba.

Mihlo mahjas weesi! Tu arweenu man labbs un mihtsch draugs bijis, manus rafslis fawā lappā eelidams, iti ta fa tu jaw buhtu finnajis, fa mehs Tahmneeku lohti gudri zilweeli; tikkai mums ta indewe, fa mehs fawu d'sisku gudribu mukku wahrdas issfakkam un tapebz zitti Latweeschu muhs eerauga

par plahnprahlineem; bet tee drihs sawas azzis atplehlis, tad mehs sawu gudribu laibism wallā.

Pa wisspahrigem dseedaschanas svehtkeem kahda druzina skohlotaju sapulzejuschees un nospreeduschi, fa Latweescheem waijagoht wisspahrigas skohlotaju sapulzes; bet ko lihds winnu spreeschana, tad zitti skohlotaji tai leetai pretti, ko lihds winnu puhleschanahs un darboschanahs, tad mehs Tahmneeli tam effam pretti un muhsu dabba dauds ko eespehj: wissas jaunas leetas tai reebj un atpakkat rahpt irr tai dsihwes lilkums. Bet neba tikkai mehs Tahmneeli wisspahrigas skohlotaju sapulzes prettineeki, wehl dauds prettineeku raffees, tik lihds ka mehs sawus padohms schinni leetā buhsmi laudis laiduschi un tohs awises eelkifim.

Waj Latweescheem waijaga wisspahrigas skohlotaju sapulzes? Nè, newaijaga! jo

1) wisspahrigas skohlotaju sapulzes Latweescheem newaijaga, jo tahs tikkai zittahm tautahm derrigas;

2) wisspahr. skohl. sapulzes newaijaga, jo tad wissi skohlotaji sanahlju un tas buhru leels pulli, bet kas lai to pulku gannitu, jo katis tatschu newarr few gannu lihds panemt.

3) wisspahr. skohl. sapulzes newaijaga, jo tad wissi skohlotaji sapulzelohs un lad nu kahdam gudrs padohms rastohs, tad wissi to peenemu un wisseem buhru padohms.

4) wisspahr. skohl. sapulzes newaijaga, jo tad wissi skohlotaji sawahltohs un starp wianem rastohs weenprahiba, un weenprahiba tikkai derr, tad kahdu leetu gribb pawezinah.

Kas muhsu padohmam peekristu, tam to newaijaga zaur ihpaschu rakstu muhsu wezzakam, Dangas Janzim, sinnamu darriht, jo mehs jaw sinnam, fa katis, kas scho rakstu laffis, muhsu padohmu peenems.

Tahmneeks.

Schaurazzis un Plattozzis.

Schaurazzis: Wai eewehroji pagahjuschä svehtdeena, bishbeles svehtlohs, fa svezzes us krohna-lukutri dedsa?

Plattazzis: Kà nè, winnas gauschi spohschas pee jauna luktura isskattijahs.

Schaurazzis: Tahs nu gan dedsa spohschis, bet es dohmaju zittas svezzes.

Plattazzis: Nu tad altara svezzes, — tahs arri gluschi labbi dedsa.

Schaurazzis: Tu wehl mannis nesaprohti, — runnaju zaur lihdsibahm — negribbu skaidri teilt — warrbuht tas zitteem par peedausischana.

Plattazzis: Isslaido ween man, — ja Tu pats nebuhfi peedausijees, tad jau arri es nepeedausischohs — un ja Tu to wehlees, paturreschu to leetu sawa noslehpuma fohma.

Schaurazzis: Ja ta nu apaemmees, tad teilt-

schu. Par svezzehm turru arri muhsu dseedatajus starp kurreem, fa jau sinnu, arri skohlotaji atrohdahs.

Plattazzis: Gan, gan, nu Lewi saprohti. Tee winnus ar svezzehm salihdsini. — Dseedataji un dseedatajas schoreis gauschi jauki dseedaja — abhejdi — wihrischki un seewischki tadeht jasalka ja mireseja jouti.

Schaurazzis: Ja, — dseedaschana bij gan man arri glujschi patihkama un flanneja jauki, bet winni jau arween nedseedaja — un ihpaschi lamehr mahzitaji spreddikoja, nè.

Plattazzis: Nu, — pa spreddika laiku jau neweens nedseed, tad wissi klausahs mahzitaja spreddiki.

Schaurazzis: Tas jadarra un jatizz, bet lamehr tilla spreddikohs, dseedataju waddons laffija Latv. Awises par wezzpuscha kluhdahm un deggofschu flud-dinaschanu un pehz tam Balt. w. Kad schis bija palassijees, tad nehma alkal zitti preefschä!

Plattazzis: Tas jau nar nekas jauns — awises ar festdeenas pasti wehli atnahf, svehtdeena winnas wehl dabbu rohla un katrä svehtdeena tee labhakee gabbali par Deew'wahrdi laika basniza teek ißlassiti — un tad dseedataju waddons laffidams ko jautu atrohd, tad winsch pasmeedamees dohd to zitteem — un ta tas noteek wiss pehz kahrtas!

Schaurazzis: To, kad winsch smej, ne-efmu laikam deht winna leelas bahrdas warrejis eevehroht, warrbuht fa kas arri noteek.

Plattazzis: Ah! neween schoreis smeechana notikka — tas jau katu svehtdeenu teek darrihts ja tikkai winnam kahds draugs, ar ko pajohkotees! Bet wissi tak nelaffija laikraftus?

Schaurazzis: Likkadis laika-rakstu jau nebjia! — Newarru sajehgt — wai mahzitajs un pehrminderi to ne-eewehro un par to nefahf launotees?

Plattazzis: Ta arri gauschi mas sinni! — Mahzitajs til taht newarr redseht tak; tapatt pehrminderi sejshch dauds semmaki un uegrabb til augsti skattitees.

Schaurazzis: Es gan wehletohs, tad tas ilgam wairs ta nenotiltu — jo tas fristigai draudsei par launu un grehks prett svehtu garru.

Plattazzis: Es arri to wehlejohs, bet tad laikrafsti jaishnihzina?

Schaurazzis: Laikraftit nam jaishnihzinga, jo tee nelassa winnaus, bet winni tohs laikraftus. — Dohmaju, tad mahzitajs reis ar svehta garra ee-rohzi tohs norahru — ihpaschi to masino deht, kas tur apfahrt skattahs, tad wellam buhru jahapj no halsas semme!

Plattazzis: Lai noteek fa Tu wehlees!

Schaurazzis: Wehl peemirju Lew teilt, fa arri weens pagasta wezzakais tapatt to paschu darrija.

Plattazzis: Nu — wlasch jau agraf par skohlmeistarju buhdamis deesgan Deew'wahrdus issklausijees?

Apsweizinaschana.

pahrnahkuscham zellotajam, no weena drauga.

1. Sweiku sweiku sveizinajam

Pahrnahkuschu tehwijā!

Sirds juht preeku zellotajam,

Ko sagaida mihiba.

2. Swechhas semmes pahrstaigajis,

Altal greefes tehwijā;

Draugs, kas gaidoht sagaidijis:

Sweiku sveiku sveizinaja!

3. Tehwusemme sveizinaja

Sawu dehlu pahrnahkoht;

Sveizinajohit pretti gahja,

Preeku rohlu pasneedsjohit.

4. Tu, kas biji no mums tahki

Allasch us mums dohmaji;

Us tew arri tautas brahki

Dohmaja ustizzigi.

5. Wahzu tautas meitas fmehja

Tur Tew teelā laipnibā,

Tarus zellus, zif ween spehja,

Tahs ar rohsehm puschkja.

6. Torehr tautas meitenite

Tauteetim irr mihkala;

Tehwusemmes seltenite,

Paleek allasch dahrgaka.

7. Tadeht atpakkat atnahjis

Tautas dehlu pulzina;

Pavairvā spēhla fahjis

Dishwoht mihkā tehwijā!

**

Smeeklu stahstinsch.

Sakkat mannim, mihlais draugs, zif gaddi irr pagahjuschi, kamehr Juhs effeet ar sawu seewu apprezejuschees. Draugs atbild: irr jaw lahdi 64 gaddi pagahjuschi, kamehr es esmu apprezejees. — Issfauzahs schis: 64 gaddi! tas tak nemas naw ristigi — nu zif Juhs wezzi effah? 57 gaddi. — Ak juhs wezzais spahsputnis, un juhs fa tik ilgus gaddus jaw effeet laulibā! Ja ristigi gan; jo farra gaddus flaita dubbultigi — atbildeja schis. J. Mstr.

Grahmatu ūnna.

Brahlu Busch apgahdaschanā taggad atkal isdrilletas un tapat pee winneem, fa arri zittas grahmatu-bohdēs dabujamas schahdas jaunas grahmatas:

Muhkritis, jeb, labbais mahjas gars no A. Dihrika. Maska 20 kap.

Teizams leelskungs un winna draugs Grandina Ansis. No Lappas Mahrtina. Maska 10 kap.

Gusis un Lihnsina. Ohtra drikke. Maska 8 kap.

Skaista Greetina, jeb muischneeks un melderis. Johku lugga 2 zehleends. Latv. no Adolf Ullunian. Maska 10 kap.

Dabbas mahziba, I dalka, no H. Ullunana. Maska 20 kap.

Dabbas dishwofchana, jeb fa semme, stahdi un kustoni dishwo; apgahd. P. Sternmann. Maska 20 kap.

Arri tahs jau poshtamas un agrak. no P. Sternmannas isdohtas grahmatas wehl irr dabujamas.

Weisseschana.

Muhfu 36tā Nrī., 287 lappas pussē dauds exemplaros nepareisti stahw: Norahdischana to 2 trā Juli sch. g. islohssetu pīrmas leeneschanas, — tur jalassa: Norahdischana to Imā September sch. g. islohssetu ohtras leeneschanas 5 prozentur.

Nihgas Latweeschu beedriba.

Swehtdeen, 16tā September pulsst 5 pehz pussdeenas: runnas-wihru sapulze.

Pre effchnee ziba.

Nihgas Latw. labdarrischanas beedriba.

Swehtdeen, 16tā September Latw. beedribas nammā istrikohs

weesibas-wakkari.

Gefahfes pulsst. 9 wakkari. Jamaska beedream no abahm Latw. beedribahm un winna peederrigeem latram 30 kap., un tadeht beedru fahres jaapeerahda. Nebeedream ja-maska 1 rub. 50 kap.

Komiteja.

Atbilde.

J. S. — H. Pahr teen Maskwas lotterijas winnesteeem newaru nekahdas ūnna Bums voht. Kur Juhs tahs lohse pirluschi, tur pehz winnesteeem jaapraha. Daudsina, fa ta islohseschana tillai schinni ruddeni notitschi.

E. R. — L. Tas nepalibds, us taħdu wiħi weetu melleħt. Kam pa-shga matjaga, tie jau paċċi melleħ. Una taħħas darrischananas par widdu taju buht ne-uknemmoħs.

A. S. — St. Pateizu par peseħtijumu; kas derreħs, to isleetaħschu.

J. Br. — P. Isleetaħschu, faq ruħmu us to buħs.

M. A. — A. Juhs ūnna bij ja-atħażu tadeht, fa zitta jau bij preef-faq, — la paċċi redsat.

J. St. — M. Pateizu — isleetaħschu gan.

Nedakzija.

Labbibas un zittu prezzi tirgus,

Mihgħi, 13. Septbr. 1873.

M a l f a j a p a r :

1/3 isħħiġ. jeb 1 puħri kweeschu	4 r. 50 L.
1/3 " " 1 " rutsu	2 " 50 "
1/3 " " 1 " meeschu	2 " 20 "
1/3 " " 1 " auju	1 " 40 "
1/3 " " 1 " rutsu rutsu militu	2 " 50 "
1/3 " " 1 " bideletu rutsu militu	4 " — "
1/3 " " 1 " kweeschu militu	5 " 20 "
1/3 " " 1 " meeschu puträimu	2 " 80 "
1/3 " " 1 " grikku puträimu	3 " 20 "
1/3 " " 1 " auju puträimu	— " — "
1/3 " " 1 " firni	— " — "
1/3 " " 1 " karuppelu	— " 80 "
1 pūddu jeb poħdu feena	— " 60 "
1/2 " jeb poħdu djejjeb	1 " 15 "
1/2 " " " apħniu	6 " — "
1/2 " " " swieesta	5 " 70 "
1/2 " " " tadbeila	1 " 25 "
1/2 " " " kroħna linnu	— " — "
1/2 " " " brakka	— " — "
10 pūddu jeb 1 birħam. kroħna linnu	— " — "
1 " " 1 brakka	— " — "
1 mużzu linnu feħħlu kroħna	— " — "
1 " feħxa lajdu mużza	17 " — "
1 " egħlu mużza	16 " — "
10 pūddu (1 mużzu) farħanahs fahis	6 " 50 "
10 " " rupja baltħas fahis	6 " 25 "
10 " " smalkas baltħas fahis	6 " 25 "

L-ħid 14. September atħali fu 242 1 un aixgħi fu 2280 luu għi.

Atbildejha reda tħejrs: A. Leitan.

